

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

MIJN BLAUW BLAZERKE

Een nostalgische vertelling
Over het leven op de lagere school eind jaren '60

1880
door

Dirk Vekeman

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2005
Nr.2890

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *MIJN BLAUW BLAZERKE* op te voeren moet de naam van auteur *DIRK VEKEMAN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2005/0220/029
ISBN 978-90-385-09280

© 2005 Toneelfonds J. Janssens/Dirk Vekeman
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(5 spelers)

DIRK

ELS

KATRIEN

LUC

PIETER

MUZIKANT(E) : melodica, metalfoon en orgeltje

DECOR

Het stuk wordt bij voorkeur gespeeld ofwel op locatie in een oud klaslokaal, ofwel in een relatief intiem zaaltje, waar de sfeer van zo een ruimte kan worden opgeroepen met een kruisbeeld en oude portretfoto's van koning Boudewijn, koningin Fabiola en paus Paulus VI. Als de aankleding verder sober en abstract wordt gehouden, kunnen ook de scènes bij juffrouw Elza thuis met een eenvoudige keukentafel en twee stoelen, in dezelfde ruimte worden gebracht.

Broeder Jacob (melodica)**1.**

DIRK : Verlinden. Mevrouw E. Verlinden. Die bel...

ELS : Kom maar naar boven.

DIRK : Ik vrees dat dat taartje...

ELS : Derde verdieping.

DIRK : ...

ELS : Ik heb koffie gemaakt.

DIRK : Ik vrees dat mijn taartje...

ELS : Ge hadt dat niet moeten doen. Ge hadt dat echt niet moeten doen.

DIRK : ...

ELS : Maar het is wel lief.

DIRK : Voor twee personen...

ELS : Speel uit. Zet u.

DIRK : ...

ELS : Allez, allez, Wim Verdonck.

DIRK : Ja..., waar is de tijd!

ELS : Ik kan u verzekeren dat dat geen zegen is van ouder te worden. Maar ja, wat zoudt ge willen als uw oudleerlingen al zesenvestig zijn.

DIRK : Ik heb een foto mee. Een klasfoto.

Instrumentaal (metalfoon)**2.**

DIRK : Hoe dat dat gekomen is? Hewel, op een goeie dag sta ik op en vlak daarna, in de badkamer nog, denk ik, heb ik beslist van haar te bellen.

LUC : In de badkamer, dat is waar. Ik weet dat nog: ik was mij aan het scheren.

DIRK : Ja, dat is dikwijls zo. Allez bij mij is dat toch dikwijls zo. Het is precies dat als ge u staat te scheren, dat ge dan veel tijd hebt om te peinzen.

LUC : Het is in ieder geval niet de eerste keer dat ik zo'n dingen beslis op het moment dat ik daar in de badkamer voor de spiegel sta.

PIETER : Het is misschien dat schuim dat inspirerend werkt, wie weet.

DIRK : Ja, wie weet, maar het is ook één van de weinige plaatsen waar dat een mens zichzelf recht in de ogen kijkt.

LUC : Ja, dat was het: ik keek mezelf recht in de ogen en ik dacht: ik bel haar.

DIRK : En ik heb haar gebeld.

PIETER : Ik dacht, ik doe dat gewoon.

LUC : En ik heb dat gedaan. Ik heb haar gebeld.

PIETER : Niet vanuit de badkamer natuurlijk.

LUC : Nee, vanuit de keuken. Als ik al beneden was.

DIRK : Dat overkomt mij wel meer: ideeën die ontstaan in de badkamer en die uitgevoerd worden in de keuken.

ELS / KATRIEN : Iene miene mutte, tien pond grutte, tien pond kaas, iene miene mutte is de baas.

LUC : Bijna veertig jaar had ik niet meer aan haar gedacht.

DIRK : Of toch in elk geval niet meer aan haar dan aan de anderen.

PIETER : Ik heb mij achteraf dikwijls afgevraagd: waarom wel naar haar en niet naar de anderen?

DIRK : En eigenlijk heb ik daar geen antwoord op.

LUC : Op het moment dat ik belde, was ik zesenvieftig.

PIETER : Plots was dat daar. In de badkamer, stel u voor!

DIRK : Juffrouw Elza.

LUC : En zo een soort zekerheid dat dat geen slecht idee was van haar een keer te bellen.

PIETER : Meer dan dertig jaar heeft ze in het eerste leerjaar gestaan. Meer dan dertig jaar!

LUC : Als ik daar bij zat, moet ze nog tamelijk jong geweest zijn.

DIRK : Ja, begin de twintig... zoiets... denk ik.

PIETER : Voor kinderen zijn alle volwassenen oud.

ELS / KATRIEN : Alle indianen schieten met bananen, pief poef paf en gij zijt er vanaf...

DIRK : Ik dacht, ik bel haar gewoon op, ik zeg wie dat ik ben, en ik zie wel wat dat ze zegt.

PIETER : Dus ik bel, ze neemt op en ik doe een hele uitleg.

DIRK : En ik denk bij mezelf: stel u een keer voor dat ze u opbellen en zo een uitleg beginnen, dan gooit ge toch van de eerste keer die telefoon weer neer.

PIETER : Maar zij niet: zij gooide die telefoon niet neer.

LUC : Ze moest een keer peinzen.

PIETER : Hoe had ik gezegd dat mijn naam was? En ze herhaalde mijn naam.

DIRK : Nee, ze kende mij niet meer.

PIETER : Ze probeerde zich iets te herinneren.

LUC : Ze kon er in ieder geval geen gezicht niet meer op plakken.

PIETER : Die naam zei haar precies wel iets, maar zelfs dat was ze niet zeker.

LUC : Ik moest haar dat maar niet kwalijk nemen: er waren zoveel namen geweest en allemaal met een gezicht daarbij. En die gezichten, dat ging meestal nog, maar die namen, dat was een probleem. En de combinatie van de twee, het juiste gezicht bij de juiste naam, dat had ze intussen al lang opgegeven.

PIETER : Meer dan dertig keer meer dan, pakweg, twintig of vijfentwintig namen.

DIRK : Twintig, vijfentwintig? In het begin van haar carrière had ze klassen gehad van dertig kinderen of meer.

LUC : En dan haar geheugen nog. Dat ging er ook niet op vooruit. Gezien haar leeftijd.

DIRK : Maar het deed haar wel plezier van een keer iemand te horen na al die tijd.

LUC : Als ge een zekere leeftijd bereikt hebt, dan hoort ge niemand niet meer. Ze zei dat ze dat het moeilijkste vond van ouder worden: dat er dan een moment komt waarop dat ge niemand niet meer hoort.

ELS / KATRIEN : Onder het water lag een pater, hoeveel tenen had die pater...

DIRK : Ik vroeg of dat ze het zou zien zitten om een keer iets te komen drinken.

PIETER : Ja, iets komen drinken, dat is zo ongeveer het origineelste dat een mens op zo een moment kan bedenken: iets komen eten of iets komen drinken. Ge zoudt ook kunnen zeggen: willen we een keer samen gaan rolschaatsen of samen de was ophangen, maar dat doet ge niet. Er moet hoe dan ook gegeten of

gedronken worden.

LUC : Iets komen drinken? Waar, vroeg ze? Bij mij? Naar mijn huis komen om daar iets te drinken? Was het dat wat dat ik bedoelde?

DIRK : Ja, dat was wat dat ik bedoelde...

PIETER : Een keer een namiddag. Koffie drinken. Of dat ze dat zou zien zitten? Wat bijpraten..., herinneringen ophalen en zo.

DIRK : Ze zag dat wel zitten, dat wel, maar ik moest bij haar komen.

PIETER : Ze kwam haar huis niet meer uit.

DIRK : Ze was slecht te been.

LUC : Ze had wat malchance gehad de laatste tijd.

PIETER : Malchance: ik vroeg mij aan de telefoon af of dat ze dat woord in de klas ook zou gebruikt hebben. Ik kon mij dat moeilijk voorstellen. Ik had zo het idee dat mijn onderwijzers in de klas altijd onberispelijk Nederlands hadden gesproken.

LUC : We spraken af dat ik de volgende zondag om veertien uur, om twee uur dus, op de koffie zou gaan.

DIRK : Als het god belieft, zei ze erbij, want op haar leeftijd moet ge voorzichtig beginnen zijn met plannen maken.

ELS / KATRIEN : Ik ging naar de bakker, ik kocht een brood, ik kreeg een snoepje, blauw of rood. Blauw, dan ben jij hem gauw; rood, dan ben jij hem nooit.

LUC : Dat zijn zo van die dingen die ge beslist in de badkamer, ge regelt dat in de keuken, maar dan staat ge daar en ge verschiet van uzelf. Vroeg of laat komt het moment waarop dat ge u afvraagt wat dat ge moet aandoen bijvoorbeeld. Ge gaat na bijna veertig jaar uw juffrouw van het eerste studiejaar bezoeken en ge vraagt u af wat dat ge moet aandoen. En dan is dat precies alsof dat dat een probleem is, alsof dat niet alles goed genoeg is voor zo een gelegenheid.

PIETER : Wat neemt ge mee? Ge kunt daar toch niet toekomen met lege handen. Dat is iets dat zeker is, dat ge daar niet kunt toekomen met lege handen. Al is het maar dat ge bloemen meepakt, dat is niet geweldig origineel, maar bloemen, dat komt altijd van pas.

ELS / KATRIEN : Op de toren was geboren, Piet of Nel, wie kies je wel? Nel, dan ben jij hem wel; Piet, dan ben jij hem niet.

DIRK : Ge vraagt u af of dat ge ze nog zoudt herkennen. Of dat dat beeld dat ge in uw

hoofd hebt, of dat dat wel juist is, of dat er na al die jaren geen vervorming op gekomen is. Ze is ouder geworden, natuurlijk, dat wel, en in uw gedachten probeert ge zo een computerfoto te maken: een simulatie van hoe ze er na al die jaren zou moeten uitzien, gelijk dat ze dat tegenwoordig doen bij misdadigers of bij kinderen die verdwenen zijn.

LUC : Ge vraagt u ook af waarom dat ge daar in godsnaam aan begonnen zijt. Na bijna veertig jaar uw juffrouw van het eerste studiejaar gaan bezoeken... Allez, wat een idee, wie doet dat nu? Het is niet dat ge er spijt van hebt. Nee, spijt is niet het juiste woord: ge hebt alleen maar schrik dat dat een ongelofelijke teleurstelling wordt. Gelijk dat sommige mensen ook niet meer willen gaan kijken naar een dode die opgebaard ligt, om dat schoon beeld dat ze van hem hebben, niet kapot te maken.

ELS / KATRIEN : Mickey Mouse ging visjes vangen, maar bleef met zijn poepje aan het haakje hangen. Pief poef paf en gij zijt er vanaf.

PIETER : Ge hebt het adres gekregen. Ge kent die straat. Dat is maar tien minuten stappen, nog niet. En ge denkt dat dat een appartement moet zijn. Er staan daar bijna geen huizen in die straat. Trouwens, een mens van die leeftijd, dat woont toch niet meer in zo een groot herenhuis. Alleen al om dat te onderhouden, en ze kan nog moeilijk uit de voeten, ze heeft wat malchance gehad de laatste tijd... Dat zei ze toch aan de telefoon.

LUC : Ze had toen al een bril, zo een grote bril, met van die glazen die ons deden denken aan een visbokaal. Misschien dat ze ondertussen al half blind is. Ja, misschien dat dat die malchance is. Dan is dat misschien wel de reden waarom ze niet meer uit de voeten kan, wie weet.

ELS / KATRIEN : Op de toren stond Mariet, één van de jagers schoot in haar tet, ai zei Marietteke, een stukske van mijn tetteke, pief poef paf en gij zijt er vanaf.

DIRK : Het was een schone dag, een beetje regenachtig, dat wel, maar niet koud. Ge hadt een wandeling kunnen maken, of een fietstocht; enfin, ge hadt er een dagske kunnen van maken in ieder geval. Maar nee, ge hadt het in uw kop gestoken van een bezoek te brengen aan juffrouw Elza! Ge hebt het gevoel dat dat weer zoiets is dat alleen u kan overkomen, van in zo een situatie terecht te komen. Dat komt bij u op, en in plaats van daar eerst een keer op het gemak

over na te denken, nee, ge loopt daarmee naar de keuken, ge pakt die telefoon en lap, het volgende ogenblik zit ge al op de koffie bij een mens waar dat ge, ik geef het toe, ooit op verliefd geweest zijt, maar dan wel op het moment dat ge zes jaar oud waart. Dat is veertig jaar geleden alstublieft!

PIETER : Pas op, ze kon zich ook wel heel hard kwaad maken. Dan was ik plots niet meer verliefd, maar dan had ik schrik. Ik had schrik dat ze dan voor altijd kwaad ging zijn op ons, enfin op mij. Van de anderen kon mij dat zo niet schelen, maar dat ze kwaad ging blijven op mij, daar had ik schrik voor. Ja, ik dacht dat dat nu nooit meer goed kon komen, dat ze nu nooit meer vriendelijk ging zijn tegen mij.

ELS : KATRIEN : Op de berg, daar zat een kikker, één van de jagers schoot in haar flikker; ai zei die kikker, een kogel in mijn flikker. Ja, zei de jager, het kon niet lager, pief poef paf en gij zijt er vanaf.

PIETER : Ja, zeg dat wel: pief poef paf, maar ik was er niet vanaf, ik was eraan.

DIRK : Ik ben een taartje gaan kopen bij de bakker, en dan ben ik naar haar appartement gewandeld. Te voet, om op mijn gemak te zijn. Ik was daar natuurlijk een half uur te vroeg.

Al wie daar zegt de reus die komt...

3.

KATRIEN : De bel. Als ik goed luister, dan hoor ik ze nog. Als ge toevallig op de verkeerde plaats stondt, dan deed ze pijn aan uw oren.

ELS : Maar we waren wel blij dat er een bel was. We waren er absoluut van overtuigd dat een school zonder bel... dat dat niet kon. Zonder bel zou het nooit speeltijd geworden zijn. Wij dachten dat als de bel op een dag een keer kapot zou geweest zijn, dat de meesters dan nooit zouden geweten hebben dat het speeltijd was, maar gewoon altijd maar zouden zijn blijven lesgeven totdat het donker werd, en onze ouders ons uit de klas zouden komen halen omdat het tijd was om naar huis te gaan. Meesters zijn zo: ze doen gewoon altijd maar voort totdat ze de bel horen.

PIETER : Als de bel ging, dan was het speeltijd.

KATRIEN : En dan moest ge rap zijn.

PIETER : Ja, te laat komen, dat was echt een ramp.

KATRIEN : Als ze al begonnen waren, dan moest ge veel meer moeite doen om nog te mogen meedoen.

ELS : Ge moest maar op tijd komen. En of dat dat nu uw eigen schuld was, die van de meester, of die van de directeur, dat ge te laat waart, dat had allemaal geen belang. Als ge te laat waart, dan hadt ge een ernstig probleem.

DIRK : En dus was er zeker geen tijd om naar de wc te gaan. Dan waren ze zeker al begonnen: Al-wie-doet-er-mee-tien-aan-de-hand...

LUC : Totdat dat zo een lange waaier..., zo een slinger..., enfin, totdat iemand vond dat we met genoeg waren.

DIRK : En dan lieten we los, en dan moest ge weeral rap zijn: er een andere uitpikken om het zelf niet aan uw been te hebben: ber-nard, ber-nard, ber-nard...

LUC : En die moest hem dan zijn.

PIETER : De enige manier voor Bernard om er dan toch nog aan te ontsnappen, dat was van rap een ander slachtoffer te kiezen en die zijn naam dan zo luid mogelijk te beginnen roepen, in de hoop dat dat luider was dan zijn eigen naam, en dat er dan genoeg waren die wilden volgen en niet meer zijn naam riepen, maar wel die andere naam: E-ric, E-ric, E-ric...

DIRK : En Eric probeerde dat dan ook nog een keer, met nog een andere naam, of terug met Bernard, omdat dat soms nog gemakkelijker ging van terug te keren naar die eerste naam, maar op een bepaald moment was er daar niets meer aan te doen.

PIETER : En Bernard of Eric of nog een andere moest hem dan zijn.

ELS : Soms moest ge midden in het spel uw schoen toe doen.

KATRIEN : Dat was vooral op het moment dat ze het blijkbaar op u gemunt hadden, dat heel die bende op u afkwam, dan moest ge opeens uw schoen toe doen.

ELS : Twees, moest ge dan roepen. Twees, dat telt niet, ik moet mijn schoen toe doen.

KATRIEN : En dan mochten ze u niet tikken.

ELS : Er waren er die dat flauw vonden, die zeiden dat dat niet telde, twees, dat dat voor mietjes was.

PIETER : Als gij twees hadt, dan telde dat wel mee natuurlijk.

LUC : Het was als de anderen dat deden, dan was dat flauw, omdat dat bij hen maar een uitvlucht was.

ELS : Weet ge wat dat raar is, dat dat twees van ons, dat dat tegenwoordig al dries is. Dat is precies geïndexeerd.

KATRIEN : En als we dan zo tien-aan-de-hand speelden of overloperke of zo..., in ons klas was er een jongen, en pas op, dat was niet eens de grootste of de sterkste, dan zou ik dat nog verstaan, maar integendeel, het was eerder één van de kleinste... Wel bij de eerste van de klas, geloof ik, ja, dat wel, hij was misschien wel de eerste van de klas, dat is mogelijk.... Hewel, die, Benoît was het, ja Benoît, die besliste of dat iemand mocht meedoen of niet. En als ge om de één of de andere reden te laat kwam, omdat ge van bij de directeur kwam bijvoorbeeld of omdat ge toch niet anders gekund had dan eerst naar de wc te gaan, omdat ge anders in de problemen zoudt gekomen zijn, dan moest ge dat aan hem gaan vragen. En dat was eigenaardig, iedereen vond dat normaal en deed daar aan mee. Er was niemand die uit zijn eigen zou gezegd hebben dat ge mocht meedoen. Nee, ge moest dat aan Benoît gaan vragen, en als hij ja zei, dan was het ja, maar als hij nee zei, dan was daar niks meer aan te doen.

PIETER : En af en toe zei hij nee.

KATRIEN : Soms ook ja, maar dikwijls ook nee, en dan wist ge niet waarom.

ELS : Ik denk trouwens dat hij dat dan zelf ook niet wist.

DIRK : En als ge ons zoudt gevraagd hebben, waarom dat we juist aan hem gingen gaan vragen of dat we mochten meedoen, of waarom dat iedereen dat normaal vond, ik denk niet dat daar iemand had kunnen op antwoorden.

ELS : Dat was gewoon zo.

KATRIEN : Ik weet niet of dat dat er iets mee te maken heeft, maar zijn vader was een gekende notaris en die is nog burgemeester geweest. Soms denk ik dat dat er op de één of de andere manier iets mee te maken zou kunnen hebben. Dat dat erfelijk is of zo, van vooraanstaand te zijn, van een belangrijke functie te vervullen.

Vier weverkes zouden ter botermarkt gaan...

4.

LUC : Mevrouw E. Verlinden.

DIRK : Dat staat op die bel. Van dat appartement.

KATRIEN : Waarschijnlijk loopt ge al meer dan een half uur rond in die buurt, maar omdat ge geen horloge aan hebt, weet ge dus niet juist hoe laat dat het is. Dat half uur moet nu toch wel al voorbij zijn, dat kan bijna niet anders. En dus belt ge aan, bij mevrouw E. Verlinden.

ELS : Ge hebt er nooit aan gedacht dat juffrouw Elza ook nog een achternaam had. En ge weet zeker, hadden ze u dat vroeger gezegd, dat ge dan nooit zou geloofd hebben dat die achternaam Verlinden was. Dat kon van alles zijn, Vandevelde... of De Clercq, of zelfs Janssens, maar toch zeker niet Verlinden!

KATRIEN : Verlinden, dat was iets voor beroemde voetballers of zo, maar toch niet voor een juffrouw van het eerste studiejaar.

ELS : Ge vreest dat dat taartje in dat dooske er al niet meer helemaal proper uit ziet, van er zo heel de tijd mee over en weer te lopen.

DIRK : Derde verdieping. Kom maar naar boven, zegt een stem, waarvan dat ge moeilijk kunt geloven dat ze toebehoort aan een vrouw waar dat ge nog verliefd op geweest zijt. Ze past ook compleet niet bij dat gezicht van uw computersimulatie.

ELS : Zou het geluid van die bel in de gang van haar appartement gelijken op het geluid van een schoolbel?

LUC : Ze had koffie gemaakt.

ELS : Ik had mijn taartje op tafel gezet, en al bij al zag het er nog tamelijk appetijtelijk uit.

DIRK : Een taartje voor twee personen.

KATRIEN : Ik had dat niet moeten doen, zei ze, ik had dat echt niet moeten doen, maar ze vond het wel lief.

DIRK : Ik wilde eens goed rondkijken op dat appartement, maar ik durfde niet, omdat mijn moeder mij altijd geleerd had dat dat niet beleefd was. Ik was zesenvestig en mijn moeder stond daar nog altijd naast mij in die living. En

dus sprak ik met twee woorden, en ik zei dat ik het gemakkelijk gevonden had, juffrouw Elza.

PIETER : Maar wat dat ze mij niet konden beletten, mijn juffrouw en mijn moeder, dat was van vanalles te denken: dat ze helemaal anders woonde dan ik mij dat had voorgesteld bijvoorbeeld.

KATRIEN : Ik zei dat niet, ten eerste omdat dat dus niet beleefd is, maar ook omdat, als ze mij dat zou gevraagd hebben, ik niet zou geweten hebben hoe dat ik mij dat dan wel had voorgesteld.

PIETER : Het was allemaal een beetje raar.

DIRK : Op slag vroeg ik mij weer af wat dat ik daar in godsnaam kwam doen.

LUC : Ik moest mij zelfs een beetje forceren om niet met het één of het ander flauw excuus weg te lopen.

PIETER : Ik had bijvoorbeeld kunnen zeggen dat ik onverwachts op mijn werk moest zijn.

ELS : Speel uit, zei ze, en ze ging met mijn jas naar de gang.

KATRIEN : Of dat ik mij precies gelijk een beetje niet helemaal goed voelde. Dat ik vanmiddag nogal veel gegeten had en dat dat nog gebeurde dat ik dan last had van mijn... maag of... van mijn lever...

ELS : Ze kwam terug en ze zei: zet u.

PIETER : Dat ik toch niet graag zou hebben dat ik zou moeten overgeven op haar schoon tapijt.

ELS : Allez, allez, zei ze, en dan zei ze mijn naam.

DIRK : Waar is de tijd?

KATRIEN : En puur van de zenuwen keek ik naar mijn pols om te zien hoe laat het was. Ik was compleet mijn kluts kwijt.

PIETER : Ik was waarschijnlijk zo rood als een tomaat.

DIRK : Het was precies of dat ik nog altijd verliefd was op haar. Of liever, het was precies of dat ik, met haar terug te zien, weer verliefd was op haar.

PIETER : Maar ik voelde niks, compleet niks.

ELS : Ze zei allemaal dingen die ze vroeger niet zou gezegd hebben, denk ik. Allez, allez, speel uit en zet u, dat waren allemaal dingen die een juffrouw niet zei. Mijn moeder, die zei zo'n dingen tegen een tante die op bezoek kwam, dat wel,

maar een juffrouw op school die zei: vooruit, vooruit, hang je jas nu maar aan de kapstok en ga zitten. Ga zitten, en niet zet u.

KATRIEN : Ik ging zitten, en nu keek ik wel voorzichtig zo wat rond om te tonen dat het mij interesseerde, en om iets te kunnen zeggen, gelijk 'ge woont hier schoon' of 'groot' of 'gezellig', maar ik vond niks.

PIETER : Ik vond dat alles wat dat ik wou zeggen een beetje cliché was, en dat wou ik niet.

KATRIEN : Ja, ik vond het niet de moeite om na al die tijd op bezoek te gaan bij mijn juffrouw van het eerste studiejaar en er mij daar dan van af te maken met wat cliché's.

DIRK : Dan zei ik nog liever niks. Voorlopig.

KATRIEN : En dus zweeg ik maar.

DIRK : Maar zij niet.

KATRIEN : Zij begon in kasten te rommelen, verdween in de keuken, kwam terug met een taartenschep en verzekerde mij ondertussen dat het geen zegen is van ouder te worden.

LUC : Maar ja, wat zoudt ge willen, zei ze, als uw oudleerlingen al zesenvestig zijn...

ELS : Weet ge hoe dat dat gaat, zei ze? Eerst komen ze u vertellen dat hun moeder nog in uw klas heeft gezeten. Als klasgenoot, bedoel ik, als leerling, toen dat ge zelf nog naar school ging. En pas op, dat is al een eerste keer slikken: de zoon of de dochter van een klasgenoot in uw klas. Maar goed, eigenlijk valt dat al bij al nog wel mee. Maar dan wat later is er zo al een keer een kleine die u komt vertellen dat zijn moeder ook bij u in het eerste studiejaar heeft gezeten, en dat is dan toch al meer dan een keer slikken.

DIRK : Ze was nog altijd de juffrouw die van alles te vertellen had en ik moest alleen maar goed luisteren.

LUC : Ik moest niks zeggen.

PIETER : Gelukkig maar. Eigenlijk was dat voor mij een hele opluchting, dat ik niks moest zeggen. Want om eerlijk te zijn, ik zou niet geweten hebben wat dat ik moest zeggen. Ik vond het vooral ongelofelijk dwaas van mij om zoiets te doen. Ik had gewoon het gevoel dat ik daar op dat moment, bij die vrouw niets te zoeken had.

Daar zat een sneeuw wit vogeltje...

5.

ELS : Ik had een foto bij. Een klasfoto.

KATRIEN : Ik had die in zo een micamapke gestoken, omdat ik niet wist of dat het ging regenen of niet.

DIRK : Rechts achteraan juffrouw Elza. Halfweg de twintig, schat ik, zeker niet ouder.

KATRIEN : Op de tweede rij, zittend, ongeveer in het midden, de vijfde van links, een blond manneke.

PIETER : Ja, dat is waar, ik was blond in die tijd. Mijn moeder zei altijd hoogblond, want er waren kinderen die beweerden dat ik ros was, en daar wilde mijn moeder niet van weten. Haar zoon was niet ros. Hoogblond, dat wel, maar niet ros.

LUC : En daarbij, ge kunt dat goed zien op die foto, had ik ook altijd van die pull-overs die eigenlijk een beetje te groot waren. Ik was de jongste en ik moest dus altijd de kleren van mijn broers afdragen.

DIRK : Als ik aan mijn moeder vroeg naar een nieuwe broek, dan zei ze altijd dat ze eerst een keer ging kijken in de kasten van mijn broers of dat er daar geen dingen meer lagen die ze toch niet meer zouden aandoen.

LUC : En dat eindigde er altijd mee dat zij die nieuwe broek kregen en ik één of ander versleten ding met twee van die grote lappen op de knieën of aan de ellebogen.

PIETER : Lappen die van kleur juist niet pasten bij de kleur van de broek zelf. Kent ge dat? Voor mijn moeder was dat allemaal geen probleem: Het is een groene broek, dus als die lappen ook groen zijn, dan is het al lang goed. Dat soort redeneringen, die konden mij soms zo kwaad maken.

DIRK : Soms stonden de tranen in mijn ogen van coleire.

ELS : Kijk, dat was Bernard Dewaele, daar, op de laatste rij, met zijn haar helemaal in de war. Ik denk niet dat er één klasfoto is waar dat Bernard op staat zonder dat zijn haar helemaal in de war is. Die zijn haar, dat was gewoon altijd in de war.

KATRIEN : Niet alleen zijn haar trouwens. Vlak daaronder zat alles eigenlijk ook een

beetje in de war.

ELS : Hier, Piet Vandeputte, die zijn ouders waren gescheiden. Dat was iets speciaals in die tijd. Wij keken vol eerbied naar hem, want die woonde nu in twee huizen, de hele week in het ene en in het weekend in het andere. En daar waren wij jaloers om, want als hij zijn huiswerk een keer niet gemaakt had of het vergeten was, dan kon hij zeggen dat hij het wel gemaakt had, maar dat hij het in het verkeerde huis had laten liggen. En de meester maakte daar dan geen spel van, gewoon omdat het er op aan kwam van zo vlug mogelijk over iets anders te beginnen, zodat wij, de andere kinderen, die niet beter wisten dan dat ouders per twee in hetzelfde huis wonen, daar niet mee geconfronteerd zouden worden.

KATRIEN : Maar op zo een moment hadden we graag gehad dat ons ouders dat ook zouden doen, zo scheiden en in twee huizen gaan wonen, dat wij dan ook een keer ons huiswerk konden vergeten.

DIRK : Maar ons ouders deden dat niet, en ze zeiden dat we blij mochten zijn, want dat dat geen lolleke was zo twee huizen, en alles wat daar kwam bij kijken.

KATRIEN : En wij vroegen dan aan Vandeputte wat dat daar wel allemaal kwam bij kijken.

ELS : Hij keek dan zo heel gewichtig naar ons en zei: van alles..., daar komt... van alles bij kijken.

DIRK : En dan waren wij nog veel meer onder de indruk.

ELS : Daar, dat was mijn buurman, de jongen die naast mij zat, op dezelfde bank...
Wacht een keer, Pascal...

KATRIEN : Pascal Baetens...

ELS : Ja, Pascal Baetens... Die at onze lijm op, zo van die zelfgemaakte lijm. Er was op elke bank één pot, en hij zat onze pot leeg te eten.

KATRIEN : En ik werd dan kwaad omdat ik geen lijm meer had om dingen te plakken die we moesten... plakken.

DIRK : En dan vroeg juffrouw Elza of dat die lijm nu al weer op was.

ELS : Of dat we misschien geen eten kregen thuis. We hé, we! Als ze dat zei, dan had ik al weer tranen in mijn ogen. Ik moet zeggen, ik had nogal rap tranen in mijn ogen in die tijd.

KATRIEN : Ik durfde dat wel niet zeggen dat hij dat was, en niet ik, die die lijm gewoon met spatelke en al in zijn mond stak, en mij afdreigde, dat ik moest zwijgen, of dat er iets ging gebeuren dat ik mij nog lang ging herinneren.

ELS : En het moet zijn dat ik gezwegen heb en datgene dat ging gebeuren als ik niet zweeg, in feite nooit gebeurd is, want ik herinner mij niet dat... ik mij dat... nog lang... herinnerd heb.

PIETER : Dat zou wel kunnen, zei ze, juffrouw Elza, dat kwam wel meer voor, kinderen die niet van die lijm konden blijven.

DIRK : Er zaten daar stoffen in... Enfin, het zou vandaag de dag niet meer waar zijn.

ELS : Kijk, allemaal in uniform.

PIETER : Korte broek en een blauw blazerke met het schildje van de school op de borst.

LUC : Tja, dat blauw blazerke, ge gaat dat niet geloven, maar zelfs mijn blauw blazerke was nog van mijn broer geweest.

Waarvan gaan er de boeren...

6.

KATRIEN : Dat was precies of dat we nog niet genoeg in de klas hadden gezeten en dus, als we thuiskwamen en we hadden gedaan met ons huiswerk, dan speelden we schoolke.

ELS : Mijn oudste broer, die met zijn nieuwe broek, die was de directeur. Ik was de juffrouw, en mijn jongste zuster en een buurjongetje, die zaten in mijn klas. Ik denk dat jufvrouw Elza, wat zeg ik, ik denk dat er weinig echte leraars zijn die in hun hele carrière op school, zoveel straf hebben gegeven als dat ik uitgedeeld heb aan mijn zuster en dat buurjongetje. Ik denk niet, voor zover dat ik mij dat kan herinneren, dat ze veel les gekregen hebben. Ze zaten de hele tijd straf te schrijven. Ik heb zelfs een keer onder mijn voeten gekregen van die directeur dat ik hun teveel straf gaf. En ik moet zeggen, mijn broer, dat was een directeur die zeker op dat punt wel wat kon verdragen.

PIETER : In ons straat was er een jongen, en als wij schoolke speelden, dan moest hij altijd de hond zijn. En de hond, die ging wel mee naar school, dat wel, maar hij